

Rdeči križ Slovenije
Območno združenje Ormož

Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje
zasvojenosti na področju občin
Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

Poročilo o realiziranih aktivnostih
v obdobju 2020 - 2023

Poročilo vsebuje seznam aktivnosti, ki jih je izvedla Medobčinska LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž v obdobju od 29. 2. 2020 do 31. 12. 2023
Opisane in dokumentirane (zapisi in fotografije) so v letnih poročilih RKS OZ Ormož in Medobčinske LAS, publikacijah, medijskih objavah in arhivu.

Ormož, december 2023

**Medobčinska lokalna akcijska skupina za preprečevanje
zasvojenosti na področju občin Ormož,
Središče ob Dravi in Sveti Tomaž**

v obdobju 29. 2. 2020 – 29. 2. 2024

Kaj je lokalna akcijska skupina - LAS?

Glede na to, da se človek nekemu pojavu lahko bolj učinkovito zoperstavi kot skupina, se je na osnovi vedenj in znanj ter priporočil Svetovne zdravstvene organizacije (WHO, 1991) uveljavila oblika organiziranosti, ki združuje strokovnjake, zainteresirane posameznike in družbene skupine, ki imajo za skupen cilj zmanjšati škodo, ki jo povzroča uživanje drog. Glavna naloga LAS je koordinacija vseh članov LAS, da usklajeno delujejo. S tem je zagotovljen celosten in sočasen pristop k problemu. LAS nenehno opozarja družbeno skupnost na nevarnosti in hkrati sproža družbeno ukrepanje preko vseh svojih sestavnih delov.

Cilji LAS so lahko kratkoročni in dolgoročni

Kratkoročni: analiza trenutnega stanja v okolju, kratkoročni ukrepi na področju uživanja drog, angažiranje vseh sposobnih strokovnjakov in drugih subjektov pri preprečevanju uživanja drog.

Dolgoročni: temeljita analiza stanja, spremljanje razvoja odvisnosti v določenem okolju, sprotno prilagajanje aktivnosti stanju na terenu in ugotovitvam v analizah, izdelava strategije zmanjšanja uporabe drog, izdelava strategije zmanjšanja škode zaradi uporabe drog, strategija razvoja promocije zdravega življenja.

Naloga slovenskih LAS

Vse slovenske LAS so se ustanovile zlasti iz potrebe po preventivnih dejavnostih, ki bi preprečevale nadaljnje širjenje napačne rabe in zlorabe drog in omejile naraščanje števila zasvojenih ter zaradi od 1992. leta dalje ugotovljenega epidemičnega značaja zasvojenosti na posameznih območjih. Zato so si zadale za nalogo:

- bolje prepoznavati problematiko na območju občine,
- ustrezno informirati javnost o stanju glede drog na območju in v zvezi s tem izdajati didaktični in propagandni material,
- usposabljanje kadre za delo na področju bolezni odvisnosti in preventive,
- pospeševati in usklajevati razvoj različnih preventivnih projektov, ki kakor koli omogočajo zmanjšanje rabe drog (organiziranje posvetov, predavanj, taborov, kulturnih prireditev, razstav ipd),
- pridobivati posameznike in družine za bolj kvaliteten način življenja,
- organizirati dejavnosti za koristno izrabo prostega časa mladih,
- ustanoviti posvetovalna telesa v občinah.

Resolucija o nacionalnem programu na področju drog 2004 – 2009 (Uradni list RS 28/04) ter Zakon o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in obravnavi uživalcev prepovedanih drog (Uradni list RS št. 98/99, 2/04) dajeta pomembno vlogo

lokalnim akcijskim skupinam kot odgovornim nosilcem pri razvoju modela celovitega medsektorskega sodelovanja na lokalni ravni.

LAS so v nacionalnem programu definirane kot strokovna posvetovalna telesa županov/županij in/ali mestnih/občinskih svetnikov.

Temeljni cilji pri delu LAS so zlasti naslednji:

- povezovanje različnih akterjev na lokalni ravni,
- priprava in izvedba raziskave oziroma analize stanja,
- razvoj preventivnih programov,
- razvoj programov zmanjševanja škodljivih posledic rabe in zlorabe drog ...

Ciljne skupine pri delu LAS so zlasti:

- starši,
- učitelji/učiteljice, vzgojitelji/vzgojiteljice,
- otroci in mladostniki,
- aktualni in bivši uporabniki drog,
- širša javnost,
- vsi, ki se ukvarjajo z mladimi.

Glavne aktivnosti LAS so zlasti:

- izvedba različnih predavanj in delavnic za posamezne ciljne skupine,
- spodbujanje in zagotavljanje prostočasnih dejavnosti in varnih prostorov za mlade,
- evalvacija programov oziroma projektov,
- izdajanje preventivnih materialov (brošure, zgibanke), izvajanje medijskih akcij,
- sistematično in verodostojno ozaveščanje in informiranje različnih ciljnih skupin lokalnega prebivalstva o dejstvih, resnicah, nevarnostih in posledicah uporabe/zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog...

V letu 2019 je v Sloveniji delovalo 35 Lokalnih akcijskih skupin za preprečevanje zasvojenosti. Pregled delovanja lokalnih akcijskih skupin v Sloveniji, ki so ga izdelali na NIJZ OE Koper (22.1.2019) kaže, da se je število delujočih LAS zmanjšalo in sicer iz 57 v letu 2009, 42 v letu 2011 na 35 v letu 2018.

Vzroki za upad LAS-ov so: pomanjkanje koordinacije tako na nacionalni ravni kakor tudi med izvajalci znotraj LAS, nestabilno financiranje delovanja LAS-ov, pomanjkanje kadra (prepogoste menjave članov LAS), slabo poznavanje dobrih praks.

Člani Medobčinske lokalne akcijske skupine (Medobčinske LAS) Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž: Stanislav Ivanuša (Pušenci 4 a), Maja Botolin Vaupotič (RKS OZ Ormož), Marjan Škvorc (OŠ Velika Nedelja), Jasmina Dovnik (Zdravstveni dom Ormož), Monika Kirič (LU Ormož – enota Mladinski center Ormož), Tanja Gašparič (CSD enota Spodnje Podravje), Marko Hanželič (Lekarna Ormož), Polona Kosec Krajnc (Gimnazija Ormož), Boštjan Kranjčec (Občina Središče ob Dravi), Olga Popov (Skolibrova 4), Marta Munda (Senik 11).

V nadaljevanju so našteje aktivnosti, ki jih je izvedla Medobčinska LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž v obdobju od 29. 2. 2020 do 29. 2. 2024. Opisane in dokumentirane so v raznih poročilih, biltenih, medijskih objavah.

1. Organizacija in izvedba predavanj in okroglih miz (vse aktivnosti so bile za udeležence brezplačne)

Oktober 2021: V kulturnem domu Sokolana smo, 19. 10., organizirali predavanje z naslovom *Izstopajoče vedenje otrok v vrtcih in šolah - vzroki in pomoč*. Predavanje, ki se ga je udeležilo 22 udeleženk in udeležencev, je izvedla Suzana Strelec, uni. prof. pedagogike in sociologije. Skozi vsebinsko bogato in zanimivo predavanje, v katerem je predstavila značilnosti otrok in dejavnike izstopajočega vedenja, je zbrane seznanila z načrtom pomoči in tehnikami ter metodami pri obvladovanju takšnega vedenja.

Središče ob Dravi, 19.10.2021

2. Drugo sodelovanje s šolami na področju preprečevanja zasvojenosti (aktivnosti in gradiva so bila za uporabnike brezplačna)

September 2020: poziv ravnateljem osnovnih šol občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, gimnazije Ormož in gimnazije F. Miklošič za sodelovanje v raziskavi o uporabi alkohola in drugi drog na našem območju.

September - oktober 2020: Marjan Škvorc: izvedba ankete o rabi alkohola in drugih drog v vseh OŠ in gimnazijah Ormož in Ljutomer, sodelovalo je 6 osnovnih šol in gimnazija Ormož ter gimnazija Ljutomer.

November 2022: Stanislav Ivanuša je izvedel delavnice na temo zasvojenosti v dveh osmih razredih OŠ Velika Nedelja.

Marec 2023: Stanislav Ivanuša je izpeljal delavnice na temo nasilja in preprečevanja zasvojenosti za učence in strokovne delavce na OŠ Ivanjkovci (tri izvedbe).

Junij 2023: Stanislav Ivanuša je izvedel delavnice na temo različnih vrst zasvojenosti na OŠ Sveti Tomaž.

Oktober 2023: financiranje delavnic »Če ne veš, vprašaj« za učence OŠ Središče ob Dravi, v izvedbi zavoda Zalife.

November 2023: Stanislav Ivanuša je izvedel delavnice za učence na OŠ Velika Nedelja.

Naslovnica publikacije
Anketa o rabi alkohola in drugih drog
– Rezultati 2020

3. Obeležitev preventivnih dni po koledarju WHO (predavanja in gradiva so bila za uporabnike brezplačna)

November 2020: razpošiljanje gradiv šolam in vrtcem (ZV kotički) na temo zasvojenosti in AIDS-a.

November 2021: obeležitev meseca boja proti zasvojenostim – razdeljevanje gradiv šolam in vrtcem.

November 2022: razpošiljanje gradiv šolam in vrtcem (ZV kotički) na temo zasvojenosti in AIDS-a.

November 2023: razpošiljanje gradiv šolam in vrtcem (ZV kotički) na temo zasvojenosti in AIDS-a.

4. Razdeljevanje zdravstveno vzgojnih gradiv v osmih vrtcih (gradiva so bila za uporabnike brezplačna)

Šolsko leto 2019 – 2020: 1747 enot gradiv (število po posameznih vrtcih je v arhivu).

Šolsko leto 2020 – 2021: 204 enot gradiv. Zaradi preventivnih ukrepov (novi koronavirus) ZV kotički niso delovali, zato je bilo tudi razdeljenih gradiv malo.

ZV gradiva so bila razdeljena tudi na razstavi v Tednu Rdečega križa v avli – 70 izvodov, publikacijo MR – Prva pomoč, tudi jaz lahko pomagam, so prejeli vsi prijavljeni k dejavnosti Mali raziskovalec, poslana je bila tudi v vse vrtce – 100 kom. Gradiva so bila razdeljena tudi ob meritvah na postajah Rdečega križa in na predavanju ob dnevu osteoporoze – 50 kom ter na dnevu odprtih vrat v Ormoških lagunah – 35 kom. Skupno je bilo razdeljenih 409 enot ZV gradiv (število po posameznih vrtcih je v arhivu).

Šolsko leto 2021 – 2022: 323 enot gradiv (število po posameznih vrtcih je v arhivu).

Šolsko leto 2022 – 2023: 715 enot gradiv (število po posameznih vrtcih je v arhivu).

Ormož, 2020

5. Sodelovaje članov LAS v radijskih in TV oddajah

Februar 2021: Stanislav Ivanuša in Marjan Škvorc sta na Radiu Prlek predstavila rezultate ankete, izpeljane v letu 2020.

April 2021: Maja Botolin Vaupotič je, na radiu Prlek, sodelovala v oddaji Jutranji gost, kjer je predstavila dejavnosti v Tednu Rdečega križa ter povabila na poletni počitniški tabor.

December 2022: Stanislav Ivanuša je bil gost na radiu Prlek. Spregovoril je o delovanju Medobčinske LAS, izpostavil je tradicionalno izvajanje ankete o rabi alkohola in drugih drog ter ekskurzijo članov Medobčinske LAS v komuno.

Junij 2023: Maja Botolin Vaupotič je bila gostja Radia Prlek. Predstavila je načrtovane aktivnosti za raziskovalni tabor in zaključek dejavnosti Mali raziskovalec.

6. Sodelovanje z drugimi organizacijami v občinah

Junij 2020: aktivnosti v okviru projekta Sviloprejka v vrtcu Ormož

Julij 2020: izvedba delavnice (2. julij) na otroškem konjeniškem taboru v Pacinjah, delavnice se je udeležilo 28 otrok.

Avgust 2020: Izvedba ustvarjalne delavnice (25. 8.) na otroškem počitniškem taboru v Pacinjah – delavnice se je udeležilo 22 otrok.

Oktober 2020: Zaključek projekta *Sviloprejka – od jajčeca do metulja*. Projekt je potekal v vrtcu Ormož v šolskem letu 2019 – 2020 in se je zaključil v šolskem letu 2020 – 2021. V prostorih vrtca Ormož je bila postavljena priložnostna razstava, izdana je bila publikacija, projekt je bil predstavljen tudi na spletni strani RKS OZ Ormož (<https://ormoz.ozrk.si/f/docs/Publikacije/Sviloprejka---od-jajceca-do-metulja.pdf>). Projekt je podprla tudi Ustanova dr. Antona Trstenjaka.

Maj 2021: V avli občine Ormož je bila, v počastitev 155 letnice Rdečega križa Slovenije (RKS) postavljena razstava, na kateri je bilo predstavljeno tudi delo Medobčinske LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Na posebnem stojalu so bila občanom na razpolago različna gradiva, med njimi tudi publikacije *Skrivnosti grajskega parka*, *Mali raziskovalec: Prva pomoč – tudi jaz lahko pomagam* in *Anketa o rabi alkohola in drugih drog*.

Maj 2021: Z razdeljevanjem zdravstveno vzgojnih gradiv smo sodelovali na Dnevu odprtih vrat v Ormoških lagunah (22. maj 2021).

Junij 2021: V vrtcih Podgorci in Sveti Tomaž smo pričeli s projektom *Sviloprejka*. Pomen projekta je v pridobivanju znanja o naravi iz neposrednih izkušenj. Izkušnje z živim so uspešna pot do znanja in pozitivnega odnosa do narave, ki pa sta temelj vzgoje za trajnostni razvoj. V okviru projekta so potekala tedenska srečanja. Vrtec Sveti Tomaž je projekt objavil tudi v Zborniku vsebin zgodnjega naravoslovja programa ekošola https://ekosola.si/wp-content/uploads/2022/09/Zbornik-vsebin-zgodnjega-naravoslovja-programa-Eko%20A1ola_2021-2022-n2.pdf.

Junij 2021: Stanislav Ivanuša je sodeloval na prireditvi Slovenski dnevi knjige na vrtni terasi Knjižnice Ormož kot »živa knjiga« (<http://orm.sik.si/pages/napovednik/prireditve-za-odrasle/slovenski-dnevi-knjige-na-vrtni-terasi-knjiznice-ormoz.php>).

Julij 2021: Maja Botolin Vaupotič je izvedla zdravstveno vzgojno delavnico na konjeniškem taboru v Pacinjah. Delavnice se je udeležilo 25 osnovnošolcev.

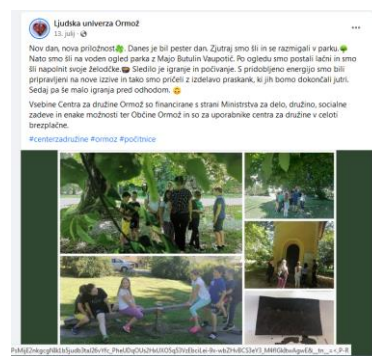
Avgust 2021: Maja Botolin Vaupotič je izpeljala zdravstveno vzgojno delavnico za udeležence konjeniškega tabora v Pacinjah. Delavnice se je udeležilo 26 osnovnošolcev.

Avgust 2021: Maja Botolin Vaupotič je za udeležence delavnic, ki so potekale pod okriljem Mladinskega centra Ormož izpeljala voden ogled ormoškega grajskega parka.

Julij 2022: Maja Botolin Vaupotič je izpeljala voden ogled ormoškega grajskega parka za osnovnošolce - udeležence delavnic, ki jih je organiziral Center za družine Ormož.

Ormož, 2021

Udeleženci so spoznali kratko zgodovino parka in značilnosti posameznih dreves ob poti med grajsko pristavo in grajsko grobnico.

7. Obveščanje in osveščanje javnosti preko tiskanih medijev – kopije pisnih prispevkov se hranijo v arhivu RKS OZ Ormož

Januar 2020: Na spletni strani <https://www.rtvsllo.si/radiomaribor/novice/taprostor-nujno-potrebuje-izobrazence/513207>

(povzeto s spleta 19.10.2023) je bil, ob podpisu pogodb o štipendiranju in podpori projektom s strani Ustanove dr. Antona Trstenjaka objavljen prispevek, v katerem je izpostavljen tudi projekt Mali raziskovalec.

Marec 2020: V glasilu Občine Ormož, Ormoške novice (št. 48, marec 2020, str. 23 – 24), je bil objavljen pisni prispevek Maje Botolin Vaupotič z naslovom RKS OZ Ormož v letu 2019. V prispevku so opisane tudi aktivnosti, ki potekajo pod okriljem Medobčinske LAS.

Junij 2020: V glasilu Občine Ormož, Ormoške novice (št. 49, junij 2020, str. 7 – 8), je objavljen pisni prispevek avtorice Maje Botolin Vaupotič z naslovom *Delovanje RKS OZ Ormož v obdobju januar – maj 2020*. V prispevku so opisane tudi skupne aktivnosti Medobčinske LAS in RKS OZ Ormož.

Avgust 2020: V Štajercu, prilogi časnika Večer, št. 172 (6. avgust 2020, str. 19) je bil objavljen prispevek novinarka Darje Lukman Žunec z naslovom Raziskovalni dnevi – iz starega novo. Novinarka v prispevku opisuje potek 18. počitniških raziskovalnih dni v organizaciji RKS OZ Ormož in Medobčinske LAS. Prispevku je priložena fotografija.

Avgust 2020: V Štajerskem tedniku je bil, 7. 8. 2020, na str. 13, objavljen prispevek Maje Botolin Vaupotič z naslovom Iz starega novo. Avtorica je v prispevku opisala potek počitniških aktivnosti v okviru 18. počitniških naravoslovnih dni. Prispevku je priložena fotografija.

Februar 2021: v časopisu Večer z dne, 6. 2. 2021, je bil objavljen prispevek Darje Lukman Žunec z naslovom *Prej radovednost, zdaj sprostitev*. Novinarka je v prispevku povzela analizo ankete o rabi alkohola in drugih drog, ki jo je pripravil šolski psiholog Marjan Škvorc ter mnenje o spoznanjih iz ankete, kot jih vidi Polona Kosec Krajnc, svetovalna delavka ormoške gimnazije. Prispevku so bile priložene tri fotografije (avtoric Darje Lukman Žunec in Lenke Keček, ena fotografija je iz arhiva Gimnazije Ormož).

Februar 2021: v Štajerskem tedniku je bil objavljen prispevek Karmen Grnjak z naslovom *Mladina najpogosteje dobi alkohol doma*. Novinarka je v prispevku objavila analizo ankete o rabi alkohola in drugih drog, kot jo je pripravil Marjan Škvorc, ki je anketo vodil. Prispevku sta bili priloženi fotografiji iz spleta.

Maj 2021: V Štajerskem tedniku z dne, 7. maj 2021, str. 13, je bil objavljen prispevek Maje Botolin Vaupotič z naslovom Rdeči križ skozi oči mladih. Prispevku je bila priložena fotografija z razstave ob 155 letnici RKS iste avtorice.

Maj 2021: V Štajercu, prilogi Večera, št. 212 z dne, 13. maj 2021, stran 20 je bil objavljen prispevek novinarka Darje Lukman Žunec z naslovom Rdeči križ, kot ga vidijo mladi. Prispevku je bila priložena fotografija z razstave ob 155 letnici RKS.

Junij 2021: V Ormoških novicah, glasilu občine Ormož, št. 53, junij 2021 je bilo, na strani 8, objavljeno vabilo na 19. raziskovalni tabor. Avtorica prispevka je bila Maja Botolin Vaupotič.

Julij 2021: V Štajerskem tedniku, letnik LXXIV, št. 54, z dne, 16. julij 2021 je bil, na strani 15, objavljen prispevek Maje Botolin Vaupotič z naslovom Otroške igre nekoč – ali se jih igramo še danes? Prispevku je priložena fotografija iste avtorice.

Marec 2022: V Ormoških novicah (številka 56) je bilo objavljeno vabilo na Otroški počitniški tabor na Treh kraljih.

Marec 2022: V Sredici, letnik XV, št. 1 (glasilo občine Središče ob Dravi), je bilo objavljeno vabilo na Otroški počitniški tabor na Treh kraljih.

Julij 2022: V časopisu Večer, letnik LXXVIII, št. 160, stran 21 (13. 7. 2022) je bil objavljen članek z naslovom Poletje v Ormoških lagunah. Avtorica prispevka, novinarka Darja Lukman Žunec, je povzela dogajanje pet dnevnega raziskovalnega tabora v organizaciji Medobčinske LAS in RKS OZ Ormož v sodelovanju z NROL, avtorica fotografije je Maja Botolin Vaupotič.

Julij 2022: V Štajerskem tedniku, letnik LXXV, št. 54, stran 10 (15. 7. 2022) je bil objavljen članek z naslovom Poletje v Ormoških lagunah. Avtorica prispevka s fotografije je Maja Botolin Vaupotič.

Julij 2023: V časopisu Večer z dne, 22. 7. 2023, je bil, na strani 16, objavljen prispevek novinarka Darje Lukman Žunec z naslovom Spoznavali skrivnostni svet Ormoških lagun. V prispevku novinarka opisuje potek raziskovalnega tabora, ki so ga, v sodelovanju, organizirali RKS OZ Ormož, Medobčinska LAS in Naravni rezervat Ormoške lagune. Avtorica fotografije je Maja Botolin Vaupotič.

8. Strokovne povezave

Januar 2020: Maja Botolin Vaupotič se je udeležila predstavitve projektov in podpisa štipendijskih pogodb za leto 2019. Dogodek je 30. 1. 2020, v prostorih rektorata Univerze v Mariboru, v Trstenjakovi dvorani, organizirala Ustanova dr. Antona Trstenjaka, ki je finančno podprla projekt Mali raziskovalec 2019 – 2020.

Marec 2022: Maja Botolin Vaupotič se je udeležila sestanka Ormož – zdravo mesto. V projekt so vključene tudi aktivnosti Medobčinske LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž

8.1.: Sodelovanje z drugimi institucijami v občinah, ki izvajajo programe za mlade (Mladinski center (MCO), Rdeči križ, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož, OE Ormož (PMPO))

8.2.: Pospeševati in usklajevati razvoj različnih preventivnih projektov, ki kakorkoli omogočajo zmanjševanje rabe drog

Julij 2021: Ker zaradi nepredvidljivih razmer, vezanih na novi corona virus nismo organizirali tradicionalnega otroškega počitniškega tabora na Treh kraljih smo člane Medobčinske LAS preko elektronske pošte zaprosili za finančno pomoč otrokom, ki so se udeležili letovanja v zdravstveni koloniji v Punatu na otoku Krku. Na prošnjo se je odzvalo 9 od 11 članov. Vseh 9 članov se je strinjalo, da se iz sredstev Medobčinske LAS krijejo stroški za 7 otrok iz območja občine Ormož v višini 518,00

EUR, stroški za 4 otroke iz občine Središče ob Dravi v višini 314,80 in stroški za 4 otroke iz občine Sveti Tomaž v višini 351,60 EUR.

Oktober 2021: Dijaka Gimnazije Ormož sta v prostorih šole pričela urejati oglasno desko z zdravstveno vzgojno vsebino. Gradiva, ki so na razpolago so večinoma iz založništva RKS, med njimi tudi takšna, ki so vezana za preprečevanje zasvojenosti.

Maj 2022: Sodelovali smo na Dnevu odprtih vrat Zdravstvenega doma Ormož, kjer smo predstavili svoje aktivnosti ter razdeljevali zdravstveno vzgojna gradiva na temo preprečevanja vseh oblik zasvojenosti.

Maj 2022: Zaključili smo natečaj Rdeči križ skozi oči mladih ter pripravili razstavo v prostorih RKS OZ Ormož. Med simboličnimi darili, ki so jih prejeli mentorji Mladih članov Rdečega križa, so bila tudi gradiva, ki promovirajo življenje brez odvisnosti.

8.3.: Izobraževanje članov LAS

November 2020: Olga Popov se je udeležila 14. nacionalne konference ob mesecu preprečevanja zasvojenosti (konferenca je potekala na daljavo)

November 2022: Člani Medobčinske LAS in Rdečega križa (Stanislav Ivanuša, Olga Popov, Tanja Gašparič, Boštjan Kranjčec, Jožica Rajh, Jožica Jurkovič in Monika Viher (Mladinski center Ormož) so se odpravili na ekskurzijo v komuno Vremski Britof v občini Divača. Sprejel jih je koordinator skupnosti Srečanje Brane Miličević, v pogovoru sta sodelovala dva stanovalca v skupnosti.

9. Izdaja publikacij, ki promovirajo delo LAS; publikacije so se razdeljevale brezplačno

April 2020: Bilten Mali raziskovalec 2019 – 2020; besedilo in fotografije: Maja Botolin Vaupotič, ilustracije: Katarina in Andrej Vaupotič, jezikovni pregled: Marijana Korotaj, tisk: Tiskarna Ekart iz Spodnjih Jablan, 200 izvodov. Izdajo je sofinancirala Ustanovna dr. Antona Trstenjaka na podlagi razpisa štipendij in sofinanciranja projektov za leto 2019.

Maj 2020: ponatis delovnega zvezka Mali raziskovalec, v nakladi 250 izvodov.

Marec 2021: Tisk publikacije v okviru projekta Mali raziskovalec Prva pomoč – tudi jaz lahko pomagam (besedilo in fotografije: Maja Botolin Vaupotič, jezikovni pregled: Marijana Korotaj, tisk: Tiskarna Ekart, 250 izvodov).

September 2021: tisk publikacije Otroške igre nekoč – ali se jih igramo še danes? (rezultati 19. otroškega počitniškega tabora; besedilo in oblikovanje publikacije: Katarina Vaupotič, fotografije: Maja Botolin Vaupotič, tisk: Tiskarna Ekart, 200 izvodov).

September 2022: tisk publikacije Rastemo skupaj v nakladi 200 izvodov.

September 2023: tisk publikacije Rastemo skupaj v nakladi 200 izvodov.

Vse izdane publikacije so bile, v 16 izvodih, poslane v Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljano.

10. Delavnice Mali raziskovalec za predšolske otroke v vrtcih, dejavnost je za otroke brezplačna

Šolsko leto 2019 – 2020: Maja Botolin Vaupotič: 4 vrtci, 35 otrok, 62 delavnic.

Šolsko leto 2020 – 2021: Maja Botolin Vaupotič: prijavljenih je bilo 33 otrok iz dveh vrtcev, izpeljani pa le dve delavnici, vrtci so bili nato, zaradi ukrepov za preprečevanje nalezljivih bolezni, za zunanje izvajalce zaprti.

Šolsko leto 2021 – 2022: Maja Botolin Vaupotič: 3 vrtci/4skupine, 28 otrok, 92 delavnic.

Šolsko leto 2022 – 2023: Maja Botolin Vaupotič: 2 vrtca/3 skupine, 24 otrok, 72 delavnic.

V šolskem letu 2023/2024 dejavnost poteka v 5 vrtcih in jo obiskuje 42 otrok.

11. Organizacija in izvedba tradicionalnega mladinskega tabora; udeležba je za otroke brezplačna

Julij 2020: zaradi ukrepov, povezanih s preprečevanjem nalezljivih bolezni. 18. mladinski tabor pod skupnim naslovom *Iz starega novo* ni potekal strnjeno, ampak so bili počitniškim dejavnostim namenjeni vsi četrtki v juliju. V uvodu smo se seznanili s pomenom recikliranja ter prednostmi, ki jih ima v primerjavi s proizvodnjo novih materialov ter skupaj ugotovili, da lahko novo podobo ustvarimo tudi na sprehodu nabranim darovom narave. V okviru delavnic smo tako povezali naravne materiale z materiali, ki so izdelani iz naravnih ali za izdelavo novega izdelka uporabili takšnega, ki bi ga sicer zavrgli (delavnice smo naslovili: Poslikani kamenčki, Škatla iz razglednic, Reliefne slike, Moja vrečka/maska iz blaga, Steklen kozarček za sladke priboljške).

Julij 2021: V času od 5. do 9. julija je potekal 19. otroški počitniški tabor. Tema letošnjega tabora, ki se ga je udeležilo pet osnovnošolk in en osnovnošolec, so bile otroške igre. Igra je sestavni del otroštva, žal pa mnogi otroci čedalje več prostega časa posvetijo tehničnim igračam in računalniškemu zaslonu. Otroške igre pa so tudi del naše dediščine. Kdo pozna igro zemlje krast, ristanc, trden most, rinčice talat', babico nosit'? Te in mnoge druge so poiskali mladi udeleženci raziskovalnega tabora s pomočjo intervjujev in literature. V ta namen so obiskali Knjižnico Frana Ksavra Meška v Ormožu, kjer jih je knjižničarka Simona Sakelšek popeljala po različnih oddelkih, posebej pa predstavila tistega, kjer najdemo literaturo na raziskovano temo. V senci knjižničnega vrta so spoznali različne miselne igre. V goste so povabili tudi upokojeno vzgojiteljico Stanko Špindler, ki je iz svoje bogate zakladnice znanja udeležencem predstavila in jih naučila nekaj iger, ki se jih je, kot otrok igrala sama in tudi tistih, ki jih je kot vzgojiteljica predšolskih otrok naučila svoje varovance. Svojevrsten čar je bilo igranje v naravi, letos v Ormoških lagunah. Prvi del dneva je bil namenjen vodenemu opazovanju ptic in drugih živali, ki ga je za udeležence tabora pripravila Ana Vaupotič. S pomočjo študentke etnologije in kulturne antropologije FF UL Katarine Vaupotič so udeleženci tabora pravila iger spisali, se jih naučili igrati ter poskušali podoživeti delček tega, kar je bilo v otroštvu naših prednikov življenjski vsakdan, za nas pa presenečenje nad njihovo povezanostjo z naravo, družabnostjo in skromnostjo.

Julij 2022: V času od 4. do 8. julija je potekal 21. raziskovalni tabor, letos z naslovom *Poletje v Ormoških lagunah*. Tabor je potekal v sodelovanju z Naravnim rezervatom

Ormoške lagune (NROL). Udeležilo se ga je 7 osnovnošolcev, ki so štiri dni preživel v Ormoških lagunah, zadnji dan je bila delavnica izpeljana v prostorih RKS OZ Ormož. Tabor se je pričel z vodenim ogledom, na katerem nas je skrbnica NROL, biologinja Ana Vaupotič, popeljala po 1,5 kilometra dolgi učni poti, ki je opremljena z informativnimi tablami in opazovalnicami. Spoznali smo ostanek poplavnega gozda ob reki Dravi in zanj značilne ptice, si ogledali bazene, ob katerih smo izvedeli še več o številnih vrstah ptic, ki tukaj domujejo, gnezdijo ali pa se le ustavijo na dolgi selitveni poti, spoznali mnogo rastlinskih vrst in vlogo vodnih bivolov. Osrednji del poti, po kateri smo se sprehodili, je predstavljal vrt, kjer so predstavljene naravi prijazne prakse urejanja vrta in kjer smo preživel naslednje tri dni. Že v torek se nam je na vrtu pridružil zeliščar Iztok Luskovič iz Zavoda 100% Botanik. Z njegovo pomočjo smo spoznali tam rastoča zelišča in njihovo uporabo ter pripravili ognjičevo mazilo, ki ga lahko uporabimo za blaženje marsikaterih težav s kožo. Namen sredine delavnice je bil, da se počitnikarji zavedo lepote, posebnosti in pomena narave, ki nas obdaja, zato je literarna komparativistka iz Knjižnice F. K. Meška Ormož, Marijana Korotaj, poskrbela, da smo pod vplivom svežih navdihov, brezmejne otroške ali mladostne domišljije literarno ustvarjali. Igrali smo se z besedami, jih povezovali v literarne mojstrovine, pisali pesmi in krajše zgodbe o naravi ter o lastnem doživljanju le – te. Četrtkovo delavnico izdelovanja gnezdilnic je vodila študentka etnologije Katarina Vaupotič. Po uvodnem teoretičnem delu, v katerem nam je skrbnica NROL razložila kako izdelati gnezdilnico, kam in kako jo namestiti ter vzdrževati, je Katarina mlade udeležence varno vodila skozi, za nekatere prvo izkušnjo zabijanja žeblicev, do končne izdelave lesene gnezdilnice. Sestavne dele je, po načrtu, ki smo ga poiskali na spletni strani DOPPS-a, skrbno izdelal mizar Andrej Bezjak. Veliko idej in načrtov je ostalo, pa vendar smo petkovo dopoldne namesto v »lagunah«, kot področje krajše imenujejo domačini, preživel v prostorih RKS OZ Ormož, kjer smo si ogledali dokumentarni film z naslovom *Vrnjeno naravi* in dan ter s tem teden smo zaključili s poslikavo dravskih prodnikov, ki nas bodo še dolgo spominjali na prijetno.

Julij 2023: *Skrivnostni svet Ormoških lagun*. Razlog, da smo se tudi v letu 2023 odpravili »na teren«, sta bogata in pestra narava NROL, ki ponuja veliko možnosti za raziskovanje in spoznavanje različnih vrst živali in rastlin, ki jih drugje po svetu poznajo le iz knjig. Ob tem pa ne gre zanemariti dejstva, da je stik z naravo zelo pomemben za razvoj, zdravje in dobro počutje otrok in odraslih. Osem udeležencev je, s pomočjo biologov, spoznavalo svet dvoživk, plazilcev, ptičev in sesalcev. S svojim bogatim znanjem in izkušnjami so nas po poteh skrivnostnih prebivalcev Ormoških lagun popeljali Ana Vaupotič, Tilen Basle in Živa Bombek iz Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Martina Vida iz Lutra inštituta za ohranjanje naravne dediščine in Jasmina Kotnik iz Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev.

13. Drugo delo LAS

13.1.: Vodenje dokumentacije: vsa pisna dokumentacija, vezana na delo medobčinske lokalne akcijske skupine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž je vodena in arhivirana v prostorih RKS OZ Ormož.

13.2.: Izdelava zapisnikov: 19. februar 2020 1. redna seja, 11. marec 2020 2. redna seja, 31. avgust 2020 3. redna seja, 20. januar 2021 4. redna seja, 20. september 2021 5. redna seja, 12. januar 2022 6. redna seja, 15. september 2022 7. redna seja, 27. januar 2023 8. redna seja (za tem - skupna seja članov Medobčinske LAS s člani območnega in nadzornega odbora RKS OZ Ormož), 5. oktober 2023 9. redna seja, 6. november 2023 10. redna seja.

13.3.: Izdelava programa dela in poročila o delu: vsakoletna program in poročilo o delu, ki ga prejmejo občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž so hranjeni v arhivu. Poročilo o delu se vsako leto razdeljuje na sejah glavnega odbora OZ RK Ormož, predavanjih in okroglih mizah, zdravstveno vzgojnih kotičkih, sejah z mentorji Mladih članov rdečega križa in drugih priložnostih.

Ormož, 31. december 2023

Poročilo pripravila
Maja Botolin Vaupotič

Predsednik Medobčinske LAS
Stanislav Ivanuša